

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΡΦΩΝ. Έν Άθήναις φρ. 15.—Έν δὲ ταῖς ἑκατρ. φρ. 16.—Έν τῷ ἔξωτ. φρ. 25

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, ΑΡΙΘ. 4, ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.—

ΕΑΝ ΗΜΗΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ?

Μου καταδίνουν ενίοτε ιδέαι, ως αναδύνουν εις άλλους κηπνοί. Είχε πέσει εις χείρας μου τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ ἔρθρου μου κωμικὸν μελοδράμα τοῦ Δενησεύ. Τὸ ἐνθυμείσθε παρασταθὲν πολλάκις ἀπὸ τοῦ χειμερινοῦ μας θεάτρου. Εἰς πολλοὺς ἀκόμη εἶναι ἴσως ζωντανοὶ οἱ ὠραῖοι τόνοι τοῦ μελοποιοῦ Ἀδάμ. Ὑπόθεσιν ἔχει τόσον εἰδυλιακὴν. Ἐνας ψαρῆς ὅστις σώζει τὴν ἐξιδέλφην τοῦ Βασιλέως κινδυνεύσασαν νὰ πνιγῇ ἐνφ' ἐκολύμβῳ. Τὴν ἔσωσε γυμνὴν καὶ ἡ κοινωνικὴ τῆς θέσεως—ἀροῦ ἦτο γυμνὴ—δὲν τῷ ἦτο γνωστὴ. Ποία νὰ ἦτο ἀρὰ γε ; Πτωχὴ ἢ πλουσία ; Εὐγενὴς ἢ κόρη τοῦ λαοῦ ; Εἶχε φύγει πρὶν προφθάσῃ ἐκείνη νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὰ χεῖλη τῆς. Ἄν τὰ ἦνοιγε καὶ ἐκοκκίνιζεν ἐξ αἰδοῦς ἠνγκασμένη νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ . . . γυμνὴ ! Ἡ ἀγνοία τοῦ ἦτο ἀγνοία τῆς. Ἐσώθη χωρὶς νὰ γνωρίσῃ τὸν σωτῆρά τῆς. Τίς ἦτο ; Ἦτο ἀντάξιός τῆς ὑψηλῆς τῆς θέσεως ; Τῇ ἐπατρέπετο νὰ τὸν ἀγαπήσῃ ; Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦτο, ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦτο, αἱ ψυχαὶ των, χωρὶς νὰ ἐρωτήσων τοὺς κυρίους των, ἠγαπήθησαν. Ἐκεῖνος τὴν ποθεῖ καὶ αὐτὴ τὸν ὠνειρεύετο. Ἔως ὅτου ὁ ψαρῆς μανθάνει ποία εἶναι ἡ ὑπ' αὐτοῦ σωθεῖσα. Βασιλόπαις ! Καὶ αὐτὸς, ψαρῆς ! Καὶ ὀρκίζεται βιαζόμενος καὶ ἐξαπατώμενος ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος μνηστῆρός τῆς νὰ μὴ φανερωθῇ ποτὲ εἰς αὐτήν, ὡς νὰ ἦτο αὐτὸς ὁ πόθος τῆς. Ὁ ψαρῆς σβύνει ἐπὶ τῆς παραλιας, καὶ σχεδὸν λειπόθυμος ἀφίνει τοὺς δακτύλους του νὰ χαράξωσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου τὸν πόθον τῆς ψυχῆς του : **Ω ! εἴαν ἤμην βασιλεὺς !** Ὁ Βασιλεὺς τὸν βλέπει, ἀναγινώσκει τὰ πύρινα γράμματα ψυχῆς πονούσης καὶ . . . τοῦ καταδραίνει καὶ αὐτοῦ μίαν ἰδέαν, ὡς εἰς ἐμέ . . . Ν' ἀφίσῃ τὸν ψαρῆν νὰ βασιλεύσῃ μίαν ἡμέραν νὰ δοῦμε τί θὰ κάμῃ. Τίς οἶδε ! Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπλῆ μόνον φαντασιοπληξία Βασιλέως, ἀλλὰ καὶ ἐμπνευσις φιλοσόφου συγχερόνως. Ὁ πτωχὸς αὐτὸς ἄλιεὺς εἶναι σὰρξ ἐκ τῆς

σαρκὸς τοῦ λαοῦ, γνωρίζει καλλίτερον τὰς ἀνάγκας του ἤκουσε τὰ παράπονά του, ἀντελήφθη τῶν παθημάτων του, μίαν ἡμέραν βασιλεύσας του δύναται νὰ τὸν διδάξῃ πολλά !

Il désire être roi
Et le roi pour un jour, lui donne son royaume,
Nous verrons ce qu' il fera
Et comment il s'en tirera.

« Ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ βασιλεὺς καὶ γιὰ μίαν μέραν ὁ Βασιλεὺς τοῦ δίδει τὸ βασιλείον του. Νὰ δοῦμε τί θὰ κάμῃ καὶ πῶς θὰ τὰ βγάλῃ πέρα. »

Ἔως ἐδῶ μὲ φθάνει ἡ ἱστορία τοῦ μελοδράματος, ἵνα ἐνοήσητε πῶς μοῦ κατέβη ἡ ἰδέα τοῦ περὶ τούτου ἔρθρου. Διὰ μίαν στιγμὴν ἤμην ὁ ψαρῆς τοῦ Δενησεύ, ὁ ἐρωτευμένος Ζακρείρης, δὲν ἔσωσα κινδυνεύσασαν νὰ πνιγῇ, οὔτε αὐτὸ τὸ ἀβρόσακρον χυνομάκι τοῦ Φαλήρου. Ἀροῦ δὲν γνωρίζω νὰ κολυμβῶ ! . . . Ἐγραψα πολλὰς φορὰς μέραν μετῆμέρι ἐπὶ τῆς καιούσης ἄμμου τ' ὄνομά του. Ἡ λάβρα ἐκείνη μεταβάλλετο ἐν τῇ ψυχῇ μου εἰς δροσιὰ. Οἱ δακτύλοι μου εἰργάζοντο ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἀλλ' ἡ φαντασία μου ἐδούλευεν ἐπὶ τοῦ ἀλαβάστρου τῆς τὸν ἐπλαττε, τὸν μετέπλαττεν, ἐκ ῥόδων, ἐξ ἰάσμων ἐπληροῦτο τὸ Φάληρον εὐωδίας ἐκολύμβων οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ πλαστικῷ ὄραματι, καὶ ἔδυνον καὶ ἐπνίγοντο, ἐκεῖ, ἐπ' αὐτοῦ, ὅτε κῦμα τολμηρότερον τῶν ἄλλων, κῦμα ἐνέχον τὸν δαίμονα τῆς εἰρωνίας, ἤρχετο κ' ἐπάρλαξε κατὰ τοῦ μούτρου μου ἄσεβῶς, καὶ μ' ἐξύπνικ. Τὴν ὥραν ἐκείνην πρόσφατον ἔχουσα τὴν μελέτην τοῦ μελοδράματος, ἡ ψυχὴ μου ἐρρήξε κραυγὴν πόνου : **Ω ! Ἐάν ἤμην Βασιλεὺς.** Καὶ ἡ ἀκριβὴ μου θαλαμηπόλος φαντασία τὴν παρέλαθεν ἀλγοῦσαν, τῇ ἐνεσταλάξε φίλτρον ὑγείας, τὴν περιέβαλε πορφύραν, τῆς ἐπέθεσε στέμμα, καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τ' ἀνάκτορα, τὰ ἑλληνικὰ ἀνάκτορα, διατάχθησιν καὶ τὴν ἀνύψωσιν τῆς σημαίας, ὡς ἐάν ἐπανῆλθεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ κατῶκει ἐν αὐτοῖς.

Ἦμην Βασιλεὺς, ἐγὼ! Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ἀκέραιος, ἐλθὼν δὲν ξεύρω πόθεν—δὲν ἐνθυμούμην—πηγαίων δὲν ξεύρω ποῦ—δὲν ἤθελα νὰ ξεύρω—κυβερῶν ἐν ἡ δὴ οὐ ἑκατομμύρια—ἠγνόουν τὸν ἀληθῆ πληθυσμὸν τῆς Ἐπικρατείας μου,—ἔχων πρωθυπουργὸν—δὲν ἤξευρα ποτὸν εἶγον—διατελὼν εἰς φιλικὰς σχέσεις—ἠγνόουν μὲ ποίας δυνάμεις αἱ σχέσεις μου ἦσαν φιλικαὶ καὶ μὲ τίνας ἐχθρικά.

Ἀποῦ σὰς λέγω ὅτι ἡμην ἀληθῆς Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος!

Εἶχα τοὺς ὑπασπιστάς μου, ποῦ μὲ δισεκέδαζον! Τὸν στρατὸν μου, ποῦ μὲ ἀπένεμε τιμὰς! Τόσα ἐγγράφα τὰ ὁποῖα ὑπέγραψον, ὑβρίζων ἀπὸ μέσα μου καὶ στέλλων εἰς τὸν διάβολον ὑπουργοὺς καὶ ὑπαλλήλους! Ὀλόκληρα ἀνάκτορα εἰς τὴν διάθεσίν μου! Κήπους, πόρτας, παραπόρτας! Τόσους ὑπαινεγμούς ἂν τυχὸν θέλω νὰ συναντηθῶ μ' ἐκείνην, δὲν ἔχω ἢ νὰ τὸ πῶ! Μίαν μεγάλην ἐπιχορήγησιν κατ' ἔτος! Ἡδυνάμην λοιπὸν νὰ τρώγω ὅ,τι θέλω, νὰ ζοδεύω, νὰ σπαταλῶ, νὰ διασφθίρω, νὰ ὀργιζῶ ὡς ποιητῆς, νὰ ζῶ ὡς Νέρων! Εὐθύνην καμμίαν. Αὐτὸ ἦτο μάλιστα τὸ καθήκον μου, κατὰ τὸ Σύνταγμα! Οὐαί! ἐὰν ἐγινόμεν διὰ τι ὑπεύθυνος, οἱ συνταγματικοὶ μὲ κρεμοῦσαν! Ἀνεύθυνος δὲ ὅ,τι καὶ ἂν ἐκαμνα. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, τὸ πρόσωπόν μου ἦτο ἱερὸν. Καταντούσα νὰ πιστεύω ὅτι τὸ ἱερὸν μου πρόσωπον δὲν ἤθελε οὔτε νίψιμον. Ἀποῦ συνήθως τὰ ἱερὰ μολύονται διὰ τοῦ καθαρισμοῦ ὑποτίθενται ἀσπιλα, ἀμόλυντα. Εἶχα τοὺς ἵππους μου, τὰς φορὰδας μου, τοὺς σκύλους μου. Εἶχα τὰ κτήματά μου, τοὺς χωρικούς μου, τὰς χωρικές μου, τοὺς χοίρους μου καὶ τὰ ζαχάρια μου. Ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐμπορευόμην, ἔτοκογλύφουν, ὤρελοῦμην, ἐκέρδιζον, ἐχρηματιζόμην, ἐγινόμην βαθυμυδὸν ἑκατομμυριοῦχος. Εἶχα τοὺς φίλους μου, τοὺς τραπέζιτας μου, τοὺς χορούς μου, τὰς προσκλήσεις μου, τὰς ἐρωμένιας μου, τὰ κόλπα μου, τ' ἀστεία μου, τὰς εὐφυΐας μου. Ἐπαίξα, ἐπέπραξα, ἐχωράτευα, ἐπινα, ἐσκανδαλίξα, ἐγέλων, ἐτερπόμην, ἐμακαρίζομην! Τὰ ἐννέα δέκατα τῆς ἡμέρας μου ἦσαν ἑορτὴ, ὕπνος καὶ πότος, τὸ ἄλλο δέκατον ὑπογραφαί. Ἡ χεὶρ μου ἐκινεῖτο μηχανικῶς ἐνῶ ὑπέγραψον τὰ σπουδαιότερα ἐγγράφα ἑκαμνα λογαριασμοὺς πόσα θὰ βγάλω ἀπὸ τὸ σιτάρι καὶ πόσα ἀπὸ τὸ σανὸ, τί κέρδος θὰ ἔχω ἂν αἱ ἀγελάδες μου βόσκουν σὲ λειβάδια τοῦ δημοσίου καὶ πόσα θὰ μού δώσῃ ἡ ἐσοδεία τῆς κόπρου. Μίαν ἡμέραν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διὰ νὰ μὲ κολακεύσῃ, ἠρώτησε τὴν γνώμην μου εἰς πόσας χιλιάδας πρέπει νὰ συμποσοῦται ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατός. Ἐγὼ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐσυλλογιζόμην ἀπὸ πόσας ἀπ' ἐκεῖνας ποῦ ῥίχθηκα εἰς τὸν προχθεσινὸν χορὸν ἴμοροῦσα νὰ βγάλω ζουμί. Τοῦ ἀπαντῶ ὀρηκτικῶς:

— Πέντε!

Καὶ ὁ ὑπουργὸς νὰ ἀνοίξῃ στόμα καὶ μάτια τόσα δὰ καὶ νὰ μείνῃ ἀπολιθωμένος. Τὸν ἐλυπήθην καὶ τοῦ πῆρα τὴν καρδίαν του.

— Δὲν βαρύνεσαι, τοῦ λέγω, νὰ κάθῃσαι νὰ σκέπτεσαι τέτοια πράγματα. Ἄς συζητῆ γι' αὐτὸ ἡ Βουλὴ ἂν θέλῃ ὡς τὰ μεσάνυκτα. Ἐλ' ἀπόψε νὰ φάμε μαζύ.

Ἄλλην μίαν ἡμέραν ἐπρόκειτο νὰ ἀναθέσω εἰς τὸν Δεληγιάννην τὸν σχηματισμὸν νέου ὑπουργείου. Τοῦ εἶχα προσδιορίσει τὴν 10 π. μ., ὀλίγα δὲ λεπτὰ πρὶν, διολισθαίνει εἰς τὸν ἰδιαιτερόν μου κοιτῶνα μία συλφίς, λεπτὴ λεπτὴ καὶ ὅμως ἐνόμισες ὅτι τὸ σῶμά τῆς ἦτο

ὄλο ψαχνὸ, τόσο δὲν προσέκρουες εἰς ὑπερξίν ὀστών. Τί νὰ κάμω. Τὴν ἀφίνω καὶ τὴν ὑπόσχομαι ὅτι σὲ πέντε λεπτὰ θὰ τὸν στείλω ἀπ' ἐκεῖ ποῦλθε. Ἐκαμε πέντε λεπτὰ ἀκριβῶς, διὰ νὰ μού πῆ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀμιλήσῃ τοῦλάχιστον ἐπὶ δύο ὥρας πρὶν ἢ παρουσιάσῃ τὸν καταλογὸν τῶν προσώπων ἐξ ὧν θὰ σχηματίσῃ τὸ ὑπουργεῖον. Ἀφηρημένος καὶ ἀποκασιμένος νὰ μὴ τοῦ λέγω ποτὲ ὄχι, τοῦ ἀπαντῶ:

— Μάλιστα, εὐχαρίστως.

Καὶ ἐκεῖνος ἔρχισεν ἀμελιτικὸν κουβένταν ἀπὸ τὰ χίλια ὀκτακόσια τόσα ὅτε ἦτο πληρεξούσιος ὑπουργὸς παρὰ τῆ Αὐτοῦ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆ κτλ.

Κ' ἐγὼ συνελθὼν νὰ ἐνθυμηθῶ τὸ περιεχόμενον τοῦ κοιτῶνός μου καὶ νὰ τοῦ πῶ ἀποτόμως:

— Σὰς διακόπτω. Τὰ λέμε ἄλλοτε.

— Μήπως ἔχω τὴν ἀτυχίαν νὰ παρίσταμαι εἰς αἰφύδιον ἀδιαθεσίαν τῆς Υ. Μ;

— Ὅχι ὄχι, ἔχω ὀλίγην δουλειά. Ἄλλοτε. Αὐ νοιρ.

Τοιαῦτα ἀνέκδοτα ἔχω πληθὺς εἰς τὴν μνήμην μου. Τί μ' ἔμελε; Ἦμην βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ Ἑλλὰς τοῦ βασιλέως τῆς. Τὴν δουλειά τῆς ἐκείνη καὶ τὴν δίκη μου ἐγὼ. Κ' ἔκαμνα περιφρημαὶς δουλείας. Ἀνακάτῃ καὶ τὸ Κράτος δὲν πῆγαινε ἀσχημα. Ἐχρεώνετο μόνον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἄλλὰ ἐστὸ χεῖρ του ἦτο, ἄς μὴν ἐχρεώνετο. Ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποκρούω τὴν συνομολόγησιν δανείων, ἀφοῦ ἀπὸ πολλὰ τοιαῦτα εὑρίσκα μεγάλας ὀφειλάς. Εἶχα γίνει πλέον σωστὸς τραπέζιτης. Εἰς τὰ χαρτιὰ ποτὲ δὲν ἔχανα. Σάνα ἢ μούνα ἐκ συστήματος ἔχογάρδος. Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν συνετέλει πολὺ καὶ ὁ λαὸς μου. Ἔθνος μάλμα! Ποῖός νὰ κλέψῃ τὸν ἄλλον! Ἄν δὲν ἄλληλοσπαζότανε, ὁ λόγος ἦτο ποῦ εἶναι οἱ περισσότεροι δειλοί. Εἶχαν πλέον καλοσυνηθῆσαι εἰς τὴν εὐζωίαν. Ἄγχα πολ- λά, ἠθελαν εἰρήνην. Καὶ μυστικὰ μ' ἐλάτρευαν, διότι ἠύραν βασιλέα τῆς εἰρήνης, σὰν τὸν περιφρημον ἐκεῖνον βασιλέα τοῦ Ὑθεῶ, τοῦ Μπερανζέ:

Oh! oh! oh! oh! ah! ah! ah! ah!

Quel bon petit roi c'était là!

La, la

Ἄν φώναζαν ποτε γιὰ πόλεμον, τὸ ξεύρανε πῶς δὲν θὰ τοὺς πίστευε κανεὶς, κ' ἔτσι γινόντανε καὶ πολεμικοὶ χωρὶς ἐξοδα. Τί εἶχαν νὰ χάσουν! Εἶχαν τὸν βασιλέα τοὺς ἐγγυητὴ ποῦ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸ κουνήσῃ γιὰ τὰ σύνορα οὔτε σηκωτός! Χρυσὸς λαός. Καμμιὰ φορὰ τοὺς παραπεύραζε ἡ ἀδιαφορία μου. Ἠρχίζαν τότε νὰ ψιθυρίζουν, νὰ κάμουν κάτι ἐπιδειξούλες, κάτι νὰ λένε, κάτι νὰ γράφουν. Ἐδιπλασίαζα τὴν ἀδιαφορίαν μου, καὶ τὸ ἀντιβασιλικὸν μαϊστράλι ἐκόπαζε. Γινόμαστανε μέλι καὶ γάλα.

Ἦ! ἡ ψυχὴ μου ἀπηύθησεν ἀπὸ τὴν κωμῆδιαν αὐτὴν· τὸ στέμμα τὴν παρεβάρυεν· τὸ ἐντὸς αὐτοῦ βελούδον ἐλυωσε· καὶ ἤρχισαν νὰ τὴν κεντῶσιν αἱ ἀχραι τῶν ἡλῶν· εἶναι καταματωμένη· τί κάμνω, τί εἶμαι, ποῦ βαίνω! Εἶμαι βασιλεὺς; Ἦ εἶμαι κτήνος; Κατὰ τί δύναμαι νὰ ὀνομασθῶ ἡγεμῶν; Κατὰ τί πρωτεύω; Τίνας εἶμαι ἡ πρόνοια; Διατί ὀνομάζομαι ἀρχηγός; Συνάζω χρήματα· ἀλλὰ τότε εἶμαι Ἐβραῖος, δὲν εἶμαι

βασιλεὺς. Τρώγω κατὰ τὸ ὄνομα σημαίνει ὅτι ὁ ἐγκέφαλος κατῆλθε εἰς τὴν γαστέρα. Πίνω καλλίτερα· ὠραία ἀπορροφητικὴ μηχανή! Εἶμαι φιλόγυνης· σπουδαῖον πρᾶγμα! Εἶμαι ἀδιάφορος· μεγάλη ἀρετὴ. Δὲν κάμνω κανενὸς κακὸ· ἀξίος ἀρα στεφάνων! Εἶμαι ὀλιγον κατεργάτης· θὰ πῆ πῶς ἔχω πνεῦμα! Δὲν ἐπιβουλεύομαι κανένα θεσμόν· δύναμαι νὰ ἔχω ἀξιώσεις εἰς βραβεῖον ἀρετῆς! Φυλάττω τὸ Σύνταγμα· διότι δὲν δύναμαι νὰ μὴν τὸ φυλάξω. Εἶμαι εἰς ὅλα μέτριος· καὶ ὅμως λέγομαι Μεγαλειότης. Εἶμαι μηδέν. Οἱ φιλόσοφοι λέγουν ὅτι δὲν ὑπάρχει μηδέν. Ὅχι· ῥίπτω τὸν ἑαυτόν μου κατὰ τοῦ ἀποφθέγματος αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀποδεικνύω ὅτι ὑπάρχει μηδέν. Ἐγὼ. Ἄλλὰ ὑπάρχει μόνον ἐπ' ὅσῳ διαρκεῖ μία μέθη τοῦ ἐγκεφάλου, προελθούσα ἀπὸ ὠραῖον δεῖπνον εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Φαλήρου καὶ δὲν ἐνθυμούμαι πόσας φιάλας παγωμένου καμπανίτου, τὰς ὁποίας ἐπία μετὰ φίλων μου ἐν εὐθυμίᾳ, ἐορτάσας τὴν ἐπετηρίδα τῆς πρώτης φορᾶς καθ' ἣν εἶδα τὸ Χανουμάκι μου.

* *

Συνῆλθον ἐκ τῆς μέθης· κουνυλῶν ἐξέρχομαι ἀπὸ τοῦ Κατσιμπαλι καὶ γράφω τ' ὄνομά τῆς ἐπὶ τῆς δροσερᾶς παραλίας τοῦ Φαλήρου, διότι εἶναι ἡδὴ νύξ.

Ἄδδὲλ-Καδέρ.

ΦΡΟΥ - ΦΡΟΥ

Ὁ Βασιλεὺς μας ἔδωκε γεῦμα εἰς τοὺς ὑψηλοὺς ζένους του εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κήπον τοῦ Λονδίνου· βεβαίως θὰ προήδρευεν αὐτοῦ.

Συνέπειαι τῆς συλλήψεως τοῦ Ἀραμπῆ καὶ τοῦ τέλους τοῦ αἰγυπτιακοῦ δράματος:

Ἀποχαριετισμὸς Κλέοντος Ῥαγκαθῆ καὶ ἀναχώρησις Βυζαντίου.

Τρεισήμισυ ἡμέραι τῆς Ὁρας χωρὶς κύρια ἀρθρα. Δάκρυα κροκοδείλια τοῦ Ροῖδη ἐπὶ τῆ ἀναχώρησις τοῦ Βυζαντίου.

Καταγγελλία τῆς Ὁρας ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Ἰψηλὴν Πύλῃν ὡς μεταφραζούσης ἀντιτουρκικὰ ἀρθρα καὶ πρόσκλησις ὅπως παυθῆ ἡ Ὁρα ἀπὸ τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γραφεῖον τοῦ Τύπου.

Πενθηφόρησις τῶν ἐφημερίδων Νεῶν Ἰδεῶν καὶ τοῦ Ῥαμπαγὰ καὶ τῶν πύλων τῶν συντακτῶν αὐτῶν.

Ἐλάττωσις τῆς πωλήσεως τῶν φύλλων τῶν εἰδήσεων καὶ ἀξήγησις τῶν σατυρικῶν.

Παῦσις διαφιλοδοχίας τῆς ἐθνικότητος τοῦ Ἀραμπῆ καὶ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς γνησίου Ἀραβος.

Ἰπογραφή τῆς ἀγγλοτουρκικῆς Συμβάσεως ὑπὸ μόνου τοῦ Σουλτάνου ἐστὸν σκοτεινὸν τὸν θάλαμον ὁποῦ τὸν λένε . . . χρεῖα.

Ἰποτίμησις τῶν μελαγχροινῶν εἰς τοὺς ἐρωτας καὶ ἀνατιμήσις τῶν λευκῶν.

Τὸν καυμένο τὸν Ἀραμπῆ τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ αὐταὶ αἱ Νεαὶ Ἰδέαι, αἱ πρῶν ἑταῖραί του, γράψασαι ὅτι

τὸ ἐθνικὸν κόμμα δὲν εἰδείξε στήθος διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ δαψῆ δάφνας. Τοὺς ἤθελε ἴσως νὰ πολεμήσουν γυμνοί. Τί ἀναίδῃ αὐτὰ τὰ θηλυκὰ!

Ὅλαι αἱ ὀδοὶ πηγαίνουν εἰς Ῥώμην, ἀλλὰ μία ὀδηγεῖ εἰς τὴν γερμανικὴν ἀθνασίαν διὰ τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς. Ὁ δρόμος αὐτός εἶναι ὁ περιδρόμος τοῦ Αὐγούστου Μπόλτε, ὅστις ἀρκεῖ νὰ τοῦ γράψῃτε, καὶ σὰς ἀπαθανατίζει εἰς τὰ καλλίτερα γερμανικὰ περιοδικὰ, ἀκόμα καὶ ἂν ἐγράψατε Στατιστικὴν τῆς Ἐπαρχίας τῶν Σουρμέτων.

Ὁ τηλεγράφος μας δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι ταχύτερος τοῦ Ταχυδρομείου, τοῦ σιδηροδρόμου, τῶν ἵπποσιδηρόμων καὶ τῶν λοιπῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας. Ὁ κ. Τζιζανόπουλος ἐφρόντισε νὰ ἀφομοιωθῆ πρὸς τὴν ἀτμοσφαιραν αὐτὴν, ὡς αἱ τροπαὶ μας ἀφομοιοῦνται καὶ γίνονται δὲν ξεύρω τί. Οὕτω τὴν εἶδῃσιν τῆς μεγάλης νίκης τοῦ Οὐέλσελέη τὴν ἐκράτει ὁ ἀθεόφοδος δώδεκα ὄλας ὥρας, κ' ἐπειτα τὴν ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν κόσμον. Κατὰ τὰς δώδεκα αὐτὰς ὥρας ζεῦρετε τί μορεῖ νὰ γίνῃ εἰς τὸ Χρηματιστήριον; Νὰ γεννηθῶν ἑκατὸν Τζιζανόπουλοι. Τὴν δὲ εἶδῃσιν περὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ Βίσαρχ μὰς τὴν ἀνῆγγελε μαζύ μὲ τὸ φύλλο τῆς Βορειογερμανικῆς Ἐφημερίδας, ἥτις κάμνει ἐξ ἡμέρας διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας. Εἰς ἐξ ἡμέρας λοιπὸν τὰ κάμνει τὰ τηλεγραφήματά του ὁ ἀξιώτιμος πρᾶκτωρ τοῦ Χαβα.

Καὶ ἐπειτα παραπονεῖται ὅτι ἡ Κυβέρνησις οἰκείου ποιεῖται τὴν «δικονομικὴν του περιουσίαν»!

Εἶχαμεν νομίσματα κίβδηλα· τῶρα ἔχομεν καὶ τηλεγραφήματα κίβδηλα. Καὶ δι' ἐκεῖνα μὲν εὐρέθῃ δοκιμαστικὴ μέθοδος τὸ δάγκωμα ἢ τὸ ζύσιμον, ἀλλὰ διὰ τὴν «διαροητικὴν περιουσίαν» τοῦ κ. Δζιζανόπουλου ποῖος δοκιμαστήρ εἶναι καταλληλός; Ἀποῦ ἀνεκαλύφθη ὅτι δολιεύεται καὶ αὐτὴν τὴν Ἐταιρίαν, ἥς εἶναι πρᾶκτωρ, ἡ καλλιτέρα καὶ δι' αὐτὸν μέθοδος εἶναι τὸ ζύσιμον. Νὰ μὰς τὸν ζύση δηλαδή ἀπ' ἔδω ὁ Χαβάς.

Ἡ σύλληψις καὶ προφυλάξις τῶν ἀπεργησάντων Μηχανικῶν δὲν εἶναι λύσις τοῦ προβλήματος, οὔτε δικαιολογία τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε τῆς παρούσης, οὔτε τῆς παρελθούσης.

Δὲν εἶναι λύσις, διότι δὲν εἶναι βέβαιον ἂν αὐτοὶ ὑπάγωνται εἰς τὸν στρατιωτικὸν νόμον, ἀφοῦ δὲν ἦσαν στρατιῶται! Ἦσαν μᾶλλον πολῖται καὶ ὡς πολῖται δύνανται νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια καὶ νὰ ζητηθῆ περὶ τούτου ἀποζημιώσεις, ἐὰν τυχὸν ἠδίκησαν τὸ μὲν οὐ συνεβλήθησαν δημοσίον.

Δὲν εἶναι δικαιολογία οὔτε τῆς κυβερνήσεως οὔτε τῆς πολιτείας· διότι ἡ πολιτεία συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκληματοῦσα κατὰ τῆς πατρίδος, ἀφοῦ ἀπεδείχθη οὕτως ἔχουσα συνεταγμένα τὰ κατ' αὐτὴν, ὥστε ἐν στιγμῇ πολέμου οἱ μηχανικοὶ τῶν πλοίων νὰ δύνανται νὰ ἀρνοῦνται ὑπηρεσίαν. Οἱ κύριοι οὗτοι δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἀπάτριδες, ἀλλ' ἀπάτριδας τοὺς ἔχα-

μεν ή πολιτεία και εις αυτην δεν επιτρεπεται να ωθη τα οργανά της εις την απειθειαν.

Δυνατόν ο Ρούφος να διατάξη, ο Καρακτασάνης να εκτελή, το Νκυτοδικετον ν' αποφασίξη, οι Μηχανικοί να κλείωνται εις το Μεσοδγγι, οι αξιωματικοί του νκυτικού να τους δένουν, οι νκύται να τους δένουν. Όλα αυτά δεν σημκίνουν ότι έχομεν να κάμωμεν με κυβέρνησιν συνταγματικην, αλλά με υποργετον όλίγο βασιδουζούκιο, το όποτον δυνατόν να φαίνεται αυστηρόν εις τους αδυνάτους, αλλά φαίνεται χωρίς τον νόμον αυστηρόν και τοιαύτη αυστηρότης είναι εγκλημα, δεν είναι καθήκον.

Περι τίνος νομίζετε άγωνισή ή όσια ψυχή του Σιδιτανίδου, μετά την αποτυχίαν της Καλαμπάκκς; Περι πατριδος, την όποιαν προδίδει ο Τρικούπης!

Επί δύο τρεις νύκτας, υπό το φώς των άστρων και της κομψής ήμισελήνου, κοιμώνται εν τη Πλατεία Θεμιστοκλέους εις Πειραια, αναπνέοντες την ποντιάδα της προκυμαίας και του Τσελέπη περι τους εξήκοντα Άνατολίτες, Ζειμπέκια, άρμενίους, λειποτάκτας του όθωμανικού στρατου, τραπεζουντίους, με τα πυκνά σαλβάκια των, τα μεταξωτά άντεριά των, τα γραφικά μπουτούρια των, τα χρωματιστά γεμενιά των, τους λαμπρούς όφθαλμούς των και την νοήμονα φυσιογνωμία των. Έκαστος φέρει κιλίμια, έρκαπλώματα, προσκεφάλαια, και μίαν μεγάλην σακκούλαν. Όλοι όμου περι την ήην πρωϊνήν ώραν αποτελούσι γραφικόν νυκτερινόν στρατόπεδον. Τους ήρωτήσαμεν και μες είπον ότι ή Έταιρία του σιδηροδρόμου τους έφερε να δουλεύσουν εις την Αθήνα, και τώρα τους στέλλουν εις το Κατάκωλο, τοσά οτζάκ, τέσσαρας ήμέρας μακρυά, και με διώμιση τσεγγέκια (φράγκα) την ήμέραν, ένω αυτοί θέλουν τουλάχιστον τρία, αλλά δεν θα πάνε, έπειδή και φοβούνται μήπως δεν τους πληρώσουν, μήπως τους φυλακίσουν, μήπως τους σκοτώσουν. Έκει μακρυά, μπορεί ν' άρρωτήσουν και να πεθάνουν και να μη βρεθή κανένας λάκκος γι' αυτούς. Και έπειτα αν θελήσουν να επιστρέψουν που θα εύρουν τα χορήματα τόσης μακρας όδοιπορίας. Έμαθαν από κηποιους που πήγαν και κακοπέρασαν και έκαμαν δέκα μέρας νάλλουν σ' το Πειραιά. Θα πάνε λοιπόν και αυτοί σ' τον Πρόξενό τους και θα τα πουνε.

Έζητήσαμεν να τους πείσωμεν ότι και ο Πύργος είναι Έλλας και ότι εκει είναι καλλίτερα απ' εδω και δεν έχουν να φοβηθούν τίποτε κ' ένας έλεγε μειδιών προς τους άλλους: Καττηρντί μπιζέ! (Μας παρέπαισε).

Είναι τόσον συγκινητικόν να βλέπη τις τ' άγρια Ζειμπέκια, τα περιφέροντα άλλοτε άπειλητικην την κνοπλίαν των δια μέσου των όδων της Κωνσταντινουπόλεως να στρατολογούνται έργάται του ελληνικού πολιτισμού!

Τι άτιμον εμπόριον γίνεται με τας άθώας κόρας των νήσων της όποιας έχρονται να φάνε παρά ταίς τιμιαίς οικογενειαίς το μαύρο ψωμί της δούλας, άντελήθημεν ιδίως ώσι προχθές εις Πειραιά, ακούοντες δύο λεμβούχους έρίζοντας άναμεταξύ των.

Περιορίζομεθα να αναγράψωμεν άπλως τι έλεγεν ο εις προς τον άλλον δια να τα μελετήση αυτά τα πράγματα ο Διευθυντής της Αστυνομίας.

— Έγώ βρέ της πηγάνω σ' άρνετικά, έσύ που της πηγαινεις ίσα σ' της Περδικάραινας!

Δεν ανασύρουν αυτά μόνα φρικτήν αυλαίαν κοινωνικού δράματος;

— «Ο ένας διάβολος βγάζει τον άλλον.» Η προνομία αυτή αναβαίνει εις την μύτην όλων των υπηκόων του άρωματοπώλου Δημάρχου μας, όταν διέρχωνται των νέων ύστερηρίων της πόλεως. Αισθάνονται ότι με το ακινόν όξύ ζητεί να καταδιώξη το ούρικόν ζύ. Όταν έν δύναται ο άνθρωπος να μεταβάλλη τα Αθήνας εις άχανή άπόσπαστον, τάς κάμνει τότε εύρειαν αϊθουσαν Νοσοκομείου.

Όρείλομεν να όμολογήσωμεν ότι από τίνος ή συνάδελφος Στοά ήρξατο μορφουμένη εις σπουδαίον δημοσιογραφικόν όργανον, αξιανάγνωστον υπό πΐσαν έποψιν. Άγάλλια άγάλλια ήρξεν εις άλλους μακκρίους συναδέλφους της τον τύπον της έφημερίδος σχαλών ειδήσεων και σχολωτέρων πανηγυρικών και έλαθε μορφήν μικρού γαλλικού φύλλου τερπνοϋ άμα και χρησίμου. Έν τώ μεθορικώ ζητήματι έπρώτευσε κατά το πρόσφατον και την ακρίθειαν των ειδήσεων έπρώτευσε κατά το λελογισμένον των περι αυτού κρίσεων. Έυτυχώς το κοινόν, άποκαμύον πλέον από τον έμετον των άρίξεων και των άναχωρήσεων, των γεννήσεων, των θανάτων, των κηδειών, των βιογραφιών των κυρίων στεφανοπλόκων, ήρξατο να υποστηρίξη θερμώς την Στοά και ή κυκλοφορία της ν' αυξάνη πολύ. Έπιμόνομεν λέγοντες ότι εκ του δημοσίου έξερχεται να καθαρισθή ο τύπος, να καταδικασθώσιν εις άτροσίαν οι σχολοί και οι κκοήθεις, και να ένισχυθώσιν τα φύλλα τα μετά κληκισθησίς και κιδούς ύπερητούντα το δημοσίον καλόν. Και πάλιν τα εγκάρδια μας συχαρητήρια εις τον άξιότιμον Διευθυντήν της Στοάς.

Έτραχύνθη ο περι τραχωμάτων άγων μεταξύ των κυρίων Δαλλαπόρτα και Κωστομύρης. Ο ένας ζητεί να βγάλη τραχώματα του άλλου! Κ' έχουν πλέον τραχώματα εις τα γραφεία των έφημερίδων και τους όφθαλμούς των πελατών των.

Έννοείται ότι άμρότεροι όμιλούν μετ' ένθουσιασμού περι της θείας του Ασκληπιού επιστήμης. Άλλά τί διάβολο; Αυτή ή θεία, ήτις βεβαίως θα είναι πολύ γρηά, δεν έχει καμμιάν άνεψιάν, πιό νέκ και πιό ώμορρη;

Τί παρηγορία δια τα μάτια μας! Δια τους όφθαλμούς μιας και της αυτής γυναίκης, ο ένας λέγει ότι είναι πολύ καλά και ο άλλος ότι είναι πολύ κακά! εκείνος ότι έχει τραχώματα, ο άλλος ότι δεν έχει, ο Κωστομύρης ότι βλέπει και ο Δαλλαπόρτας ότι δεν βλέπει. Τι ώραία κωμωδία, την όποιαν ούτε αυτοί οι μεγάλοι περιγελασται των ιατρών, Μολιέρος και Ζιλ Βλάς, δεν έφαντάσθησαν.

— Άλλ' ο κ. Κωστομύρης κατά τοϋτο είναι άπελπιστι-

κός, καθ' όσον διατείνεται ότι ο δι' αυτού θεραπευόμενος από τραχώματα ύπόκειται εις έπιπεφυκίτιδας και κερατοϊδίτιδας. Η τελευταία άσθένεια μπορεί να κάμη πολλούς τραχωματικούς να προτιμήσουν την παντελή τύφλωσιν, παρά να τους έπιπεφυκίση ή κερατοειδίτις και ή κοροϊδίτις.

Παρακαλούμεν τον φίλον κ. Βάμβαν να μας στείλη την Υγεινήν του, δια να την κρίνωμεν και ήμεϊς.

— Η μόνη άληθής άντιπολίτευσις των άντιπολιτευομένων έφημερίδων είναι ή κατά της Έφημερίδος της Κυβερτήσεως, δι' ής κόβεται δια πάντα ή Διωρυξ του Γλυκού Νερου των Ρουσσέτιων.

— Εκ Θεσσαλονίκης μες έστάλη, παράδοxon νεκρώσιμον, εις ο προσκαλοϋσι τέσσαράκοντα, αριθ. 40, οικογένεια, εκ των δύο ήμισφαιρίων και των άντιπόδων άκόμα, ένα παρυσυβη κόσμος επί τω θανάτω του Άνδρέα Σ. κόμητος Κουτούβαλη. Ο άποθανών είναι Έλληνας και αι προσκαλοϋσαι οικογένεια ελληνικαί. Οι προσκαλοϋμενοι δε δικαιούνται εις τρεις τάξεις. Πρώτον έρχονται οι στενοί συγγενείς του θανόντος όλοι Έλληνες, δι' ους αναγράφεται μετά την όνοματολεξίαν το διακριτικόν: «και λοιποι συγγενείς εκ Ζακύνθου κόμητες Κουτούβαλη». Μετά ταϋτα αριθμούνται «οι εύπατρίδαι» εις ους βλέπομεν κατατασσόμενους τους δημοκρατικούς Φιλήμονας, τους Κλάδους, τους Γεωργοπούλους, τους Βαλλήδες, τους Διαγγέληδες—όλοι αυτοί οικογένεια εύπατριδών. Τελευταία τάξις έρχονται: αι οικογένεια, των άλλων θεωρουμένων ίσως επικρατειών! Εις τοιαύτας κωμωδίας παρέχει εύφρόσυνον άφορμήν ο θάνατος!!

— Μες επιστέλλουσιν εξ Άγγρινίου:

Το παρελθόν Σάββατον Μ. Μ. έτραυματίσθη θανασίμως και εκ προμελέτης ο μαθητής του ελληνικού Σχολείου Γεώργιος Γιάννικας υπό του συλληθθέντος παρά του ληστου Δεδούση και λυτρωθέντος άντι 50,000 δρ. πρό δύο έτών, φρονεθέντος δι' έπειτα παρά τίνος λοχαγού του Μηχανικού, εξ άμελείας, Μητρούση Γιάννικα άρχιπομπένος (Τσέλιγκα) εύκαταστάτου Καραγκούνη.

Ο εκ Λεπενου άγροφύλαξ έβαλεν ένα κλέπτην και εκλεπτεν τα καλαμβόκια εκ του κτήματος του Γιάννικα. Τυχαιώς ο σέμπρος του Γιάννικα επισκεφθείς το καλαμβόκιόν του εύρε τον κλέπτην· οϋτος τώ είπεν ότι ο άγροφύλαξ τον έβαλε να κλέψη; συγχρόνως παρουσιάζεται και οϋτος και ακούσας τα πράπανα του σέμπρου τον ζυλοφορτόνει. Ο σέμπρος ειδοποιεί τον κύριόν του, τον Γιάννικαν, όστις και μεταβαίνει άοπλος εις τον άγρόν. Μόλις τον ειδεν ο περιμένων αυτόν άγροφύλαξ του τραβξ τον ταυρεκιά και ο δυστυχής Γιάννικας πληγόνεται θανασίμως. Οι έν τοις άγροίς εργαζόμενοι σπεύδουν εις το άκουσμα του πυροβολισμού. Πυροβολεί και κατ' αυτών ο άγροφύλαξ, άλλ' άντιπυροβοληθείς μένει σ' τον τόπο νεκρός.

— Έρώτησις. Τι είναι το βραδύτερον πράγμα και τοι το ταχύτερον εν Αθήνας;

— Απάντησις. Το κάρρον, όπερ άπέκτησεν άπελπιστικήν σήμην (λέγομεν: αυτό τ' άμάξι πηγαινεις σαν κάρρο) δια την βραδύτητά του και άπελπιστικώτεράν δια την ταχύτητα μεθ' ής άφίνει σ' τον τόπο γέροντας, γραίας, παιδία, άομμάτους, κωφούς.

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗΑ.

Το φύλλον της Φραγκφούρτης το εγκριτον μες γράφει πως εκαμε 'στη Λόντρα ο Γεωργιος μας τραπέζι, που έφριξε πριγκήπων και λόρδων το συνάφι, και άνοιξαν το στόμα οι χάχηδες Έγγλέζοι. Άλλη φορά δεν ειδαν τραπέζι σαν και τοϋτο, με τόση ποικιλία, στολισματα και πλούτο.

— Συλλογισθητε ότι τους έφεραν φεγγάδες από μικρά καθούρια φτεξαμέναις κ' άστρακούς, και έτραγαν εκείνοι οι τρομεροί φαγάδες, χωρίς ν' άφήσουν λίγο και για τους νηστικούς. Ο βασιλεύς μας μόνος κατάπιε σε μιχ ώρα τρεις κανονιοφόρους και δυό τορπιλοφόρα.

— Αν τέτοια έζητούσε θωρακωτά το κράτος, ο βασιλεύς μας πόσα 'μπορούσε να μες φέρη! Θα ήτον από στόλους ο Πειραιεύς γεμάτος, και ήθελε καθένας τη ναυτική να ζέρη. Μόνο με τέτοιο στόλο θα κάναμε φιοϋρα, και θζλειπε ή τόση για θάλασσα μουρουρα.

— Με τί τραπέζι ήταν του Γεωργου μας εκείνο! απ' όλους θαναμάσθη και έτηλεγραφηθη μες 'στη Γουατεμάλα και μεσα 'στο Πεκίνο, και ή πατρίς μας πάλι 'στον κόσμο έτιμήθη. Αφού μικροί εις όλα φαινόμεθα σ' τα άλλα, τουλάχιστον τραπέζια ως κάνουμε μεγάλα.

— Και όμως τί θαρρείτε; πως είναι δόξα 'λιγη να κάνουμε τραπέζια ώσαν κ' αυτό φρικτά; και ποιός την Ιστορία του κόσμου σαν άνοιγή, όνόματα δεν βλέπει φαγάδων διαλεκτά; Ο Λούκουλλος κ' οι άλλοι—δεν ζέρω τ'ονόμα των, δεν είναι 'στη χορεία κ' αυτοί των άθανάτων;

— Και έπειτα με τοϋτα 'μποροϋν στα έξω μέρη φιλέλληνες να γίνουν μισέλληνες πολλοί, κ' ο βασιλεύς μας ίσως τους Άγγλους καταφέρη ν' άφήσουν μιχ για πάντα σ' έμας το Κρααλή. Η δούκισσα Νασσάου κ' ο πρίγκηψ Οιαλλίας είναι τρανά σημετα μελλούσης ευτυχίας.

Εἶθε τραπέζι κι' ἄλλο ὁ βασιλεὺς νὰ δώσῃ
 ἴστους φίλους τῆς Ἑλλάδος κι' εἰλικρινεῖς συμμάχους,
 κι' ἄμα ἐδῶ ξανάλθῃ καλλιτέρο νὰ στρώσῃ
 καὶ γιὰ τῶν ὑπηκόων τοὺς ἀδεικνοὺς στομάχους.
 Νὰ παύσῃ καὶ ἡ νέα πολεμικὴ μας φούρια,
 καὶ ἦσυχος νὰ φῶμε καρὰβια μὲ καθούρια.

Souris.

ΟΙ «ΒΥΡΓΡΑΒΟΙ»

ἐν τῷ **Ἀπόλλωνι**, εἶναι ὡς νὰ λὲς τὰ Ἰμαλάια ἐπὶ τοῦ
 Λυκαβητοῦ, ὁ Παρασκευαΐδης ἐπὶ τοῦ μικροῦ Ρούκη, ἡ
 σελήνη ἐντὸς ἐνὸς δίσκου καὶ ὁ ἱερὸς Ἄπις Τρικούπης
 εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ κορυδαλοῦ Σταμούλη.

Ἐνομιζομεν ὅτι διὰ τῆς στενῆς πύλης τοῦ **Ἀπόλλω-
 ρος**, ὅθεν συνήθως εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται τὰ λιλιπου-
 τικὰ θήλαα τῆς Πλάκας καὶ τοῦ Ψυρῆ καὶ οἱ θαμῶνες
 τοῦ **Ρακουλλέκτου** καὶ τοῦ **Καπνοδοχοκαθαριστοῦ**, δὲν
 θὰ χωροῦσε νὰ ἐμβῇ οὔτε τὸ ὄνομα ἀκόμη τοῦ φοβεροῦ
 δράματος τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ. Ἀλλὰ τί δὲν κάμνει
 τὸ εὐλογημένο γουδι τοῦ Ἀλεξιάδου, ὅπου τὰ πάντα
 λειαινόνται καὶ τρίβονται καὶ ἐπειτα πωλοῦνται ἀντὶ
 1,50 ὡς σκόνῃ στὰ μάτια τοῦ κόσμου. Ἐπρεπε πρὸς
 τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ ταρᾶχθῇ τὸ τιμαριωτικὸν φρού-
 ριον τοῦ Χέππεγκεφ ἐκ τῆς σιαιᾶς ὅπου ἐκάθευδε, νὰ
 ἀνοιχθῶσι θύραι, ἀψίδες, θόλοι, ὑελώματα καὶ νὰ ἐξέλ-
 θωσι τὰ φαντάσματα τῶν Κινούλων, τῶν Γιανναράλλων
 καὶ τῆς Γανουμάρας, διὰ νὰ ἀξιώθῃ ἑλληνικῶν τιμῶν ὁ
 ἀθάνατος Βίκτωρ Οὐγκώ.

Τί ἰδανικοὶ ἄνθρωποι ἡμεῖς οἱ Ῥωμηοὶ! Τίποτε δὲν
 κάμνομεν ὑπὲρ σκοπῶν ὑλικῶν ἢ ἠθικῶν ἀφορώντων ἡμᾶς
 αὐτοὺς. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐν Ῥωσίᾳ αἱ εὐεργετικαὶ εἰς
 τὰ θέατρα καταργοῦνται, ἡμεῖς διοργανίζομεν τοιαύτας
 ὑπὲρ ἐξόχων ξένων προσώπων, χωρὶς νὰ ζητήσωμεν κἄν
 τὴν ἀδειάν των. Οἱ Βυργράβοι παρεστάθησαν πρὸς τιμὴν
 τοῦ φιλέλλητος ποιητοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ. Ποῦ νὰ ἤξευ-
 ρεν ὁ μεταξὺ δύο φιλῶν ἰστάμενος μέγας, τοῦ τάφου καὶ
 τῆς ἀθανασίας, ὅτι ἐν Ἑλλάδι διὰ νὰ γνωρισθῇ πρέπει
 νὰ λάβῃ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ «φιλέλλητος ποιητοῦ.»
 Ἐκεῖνος ὅστις μὴ εἶναι Γάλλος, διότι πρὸ παντὸς ἄλ-
 λου εἶναι ἄνθρωπος, ἔθνος ἔχων τὸν κόσμον, νὰ ὀνομά-
 ζηται ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁ *φιλέλλητος ποιητής!* Καὶ διατί
 φιλέλλητος; Διότι ἐψάλεν εἰς τὰ *Ἀνατολικά* του τὸν Κα-
 νάρην! Νὰ μὴν τολμᾶ τις νὰ ἀνακατωθῇ μὲ τίποτε βω-
 μαϊκίκο, θὰ βρῇ ἀφεικτως τὸν μελά του. Ἄν ἔτυχε νὰ
 μεταφράσῃ κἀνένα στίχον ὁμηρικόν ὁ Βίσμαρκ ὅτε ἦτο
 μαθητὴς τοῦ γυμνασίου, θὰ κινδυνεύσῃ νὰ ὀνομασθῇ φι-
 λέλλητος! Ἄν δώσῃ κἀνὲν ἑλληνικὸν ὄνομα εἰς τινα τῶν
 ξηφρερέσων του ὁ πολὺς Ἐδισων, θὰ καταντήσῃ νὰ ὀνο-

μάζεται φιλέλλητος! Καὶ ὀνομαστὴ Φρόνη ἂν ἦτο ἡ Ἑλ-
 λάς, πάλιν ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλελλήνων θὰ ἦτο ὀλιγώτε-
 ρος!

Καὶ ἐπειτα πρὸς τιμὴν τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ τὸ τερα-
 τωδέστερον ἀπὸ ὅλα του τὰ δράματα. Ἄλλ' ἔχει, λέγει,
 σκηνικὰ καὶ ἔχει ὄνομα παράξενον.

Ἦτο κωμικωτάτη ἡ στάσις τοῦ πτωχοῦ δημοσίου μὴ
 ἐνοουόντος τίποτε ἀπὸ τὰ γινόμενα ἐπὶ τῆς σκηνῆς.
 Ὅταν ἀνηγγέλλοντο οἱ φοβεροὶ ἐκείνοι μόνολογοί, αἱ
 δεκασέλιδοι ἀφηγήσεις, καὶ ἐκλείοντο τὰ βλέφαρα τῶν
 θεατῶν ὡς νὰ ἦσαν σφραγισμένα μὲ βουλοκέρι, ἠκούστο
 μεταξὺ τῶν γενναιοτέρων ἐξ αὐτῶν, τῶν ἀντεχόντων εἰς
 τὰς ἀγρυπνίας:

- Ἀπόψε θᾶξομε ὀλονυχτία!
- Μὰ τί λέγει, τί λέγει; Καταλαβαίνεις τίποτε;
- Τί νὰ σοῦ πῶ, ἀδελφέ; Μυστήριον! Μυστήριον!
- Μὰ τέλος πάντων τὸν παρὰ μας δώσαμε, αὐτοὶ οἱ
 κύριοι χρωστᾶνε νὰ μᾶς ποῦνε τί τρέχει;

Ἀλλὰ τί νὰ τοὺς ποῦνε; Ἀποῦ οἱ ἴδιοι δὲν ἤξευραν
 τί λένε. Οἱ Βυργράβοι δὲν διδάσκονται μὴ ἀναγι-
 νώσκονται. Εἶναι δραματικὸν χάος στρεφόμενον περὶ
 τὸν μῦθον τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Βαρβερούσου.
 Τὸ χάος τοῦτο σελαγίζεται σποραδικῶς ὑπὸ τῆς λύρας
 τοῦ ποιητοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ λύρα ἐν Ῥωμαϊκῇ ἀπαγγελίᾳ
 μεταβάλλεται εἰς *καρμουνόζαν*. Τὰ πάντα εἶναι τερα-
 τώδη. Ὁ καλὸς ἠθοποιὸς Λαζαρίδης ἔλεγε:

— Αὐτὸ τὸ δράμα θέλει λεοντάρια νὰ τὸ παραστή-
 σουν.

Κυρίως ὅμως ἐνοουόσε νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ παρέστησαν ὡς
 λεοντάρια!

Καὶ ἐπειδὴ ὅσῳ τὸ παριστάνουν τόσῳ θεωροῦν, εἰς
 νέαν παράστασιν ἡ ἀστυνομία θὰ κάμῃ καλὰ νὰ φροντίσῃ
 ὥστε ἡ σκηνὴ νὰ περιφραχθῇ ὑπὸ σιδηρῶν κιγκλιδίων ὡς
 θηριοτροφεῖον, ἐκ φόβου μήπως τὰ λεοντάρια φάνε τοὺς
 ἀνθρώπους.

Ἡ καλλιτέρα ἐπιτυχία μεταξὺ τῶν ἠθοποιῶν ὑπελή-
 φθη ἡ τῆς Γανουμάρας (μετὰ φόβου θεοῦ προφέρετε τ' ὄνο-
 μα) κυρίας Βονασέρας. Εἶχε δώσει ἀμίμητον ἔκφρασιν εἰς
 τὸ παράστημά της. Ῥακένδυτος, μελαψή, κατεσκευασμένη,
 βραχνή, σύρουσα σφαιρὰν καταδίκου εἰς τὸν πόδα της
 ἐπλησίασε πολὺ πρὸς τὸν τύπον τοῦ ποιητοῦ. Ἡ Φιλο-
 μήλα ἂν καὶ παρίστανε τὴν φθισικὴν, ἐφαίνετο ὅμως δρο-
 σερωτάτη καὶ σχεδὸν ῥοδόχρους, ἴσως φοβουμένη μήπως
 τὴν πάρουν στ' ἀληθινὰ ὅτι πᾶσχει. Ὁ Ἀλεξιάδης ἐλύ-
 σαξε σ' τὰ φιλιά τοὺς δύο ἐραστὰς, τὴν Ρηγινέλαν καὶ
 τὸν Οὐτθέρτον, Φιλομήλαν καὶ Πεταλᾶν. Ὁ Πεταλᾶς ἐ-
 λύσσαξε τὸν ἑαυτὸν του στῆς κουτελιᾶς. Ὁ Βούλγα-
 ρης Μάγνος ὁμοίως Καραγκούνῃν μὲ λεοντῆν. Ἐκ τῆς
 θέας του ἐμπνευσθεῖς ὁ φίλος Κορομηλᾶς θὰ γράψῃ δρά-
 μα τοὺς *Καραγκούνιδες* κατὰ μίμησιν τῶν *Βυργράβων*
 ὁ δὲ Τσίντος ἐφαίνετο ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος δραπέτης ἐκ

τοῦ εἰκονοστασίου τῆς Καπνικαρέας, διὰ μετεμφίσεως
 εἰς στολὴν κλητῆρος.

Προσθέσατε εἰς τὰς εἰκόνας αὐτὰς ὅτι ὄλων τῶν και-
 ρῶν οἱ ἱματισμοὶ ἀντιπροσωπεύοντο ἐπὶ τῆς σκηνῆς, με-
 σαιωνικοὶ, ἀρχαῖοι ἑλληνικοὶ, τοῦ 21, καὶ τοῦ Ἀναβρυ-
 τηρίου, καὶ θὰ καταλάβητε τί ἀρλεκίνος παρεστάθη ὡς
 δράμα τοῦ Οὐγκώ. Ὁ κ. Στέφανος Ξένος θὰ δικαιούται
 νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὰς δραματικὰς του ἀντιζηλίαις
 μετὰ τοῦ Σχασασπήαρ καὶ τὸν Χουγκώ καὶ νὰ ὀνομάσῃ
 καὶ αὐτὸν κόβαλον, μίμουλον καὶ παροφθαλμιστῆν.

Ὁ ἀθάνατος Δημητρούλοπουλος ἐπαίξε τὸν Χάττον.
 Ἐνῶ δὲ ἐξελίσσεντο ὑπὸ τῆς μελωδικῆς ἀπαγγελίας του
 αἱ γυναικεῖαι του κατακτῆσεις, ἠκούσθη βροντοφωνῶν,
 ὅτι ὠμίλει περὶ ἑαυτοῦ:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ Γάτος!
 Γενικὴ τροπὴ εἰς φυγὴν ἠκολούθησεν ὄλων τῶν ποντι-
 κῶν καὶ εἰσβολὴ ὀκτῶ γάτων ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἵνα πα-
 λαίσουν μὲ τὸν Δημητρούλοπουλον.

Ἦτο καὶ ὁ **Καλλιγᾶς** εἰς τοὺς *Βυργράβους*, εἰς
 δὲ τὰ διαλλείμματα ἄφινε τὰ βρέφη τὰ ὅποια συνάδευεν
 εἰς τὰ λύνκα των κ' ἐπήγαινε κρυφὰ κρυφὰ εἰς τὸ *Ar-
 τρον* διὰ νὰ ἐντροφήσῃ μαζὺ μὲ τοὺς ἐκλογεῖς του εἰς
 τὸ βρακὶ τῆς Αἰδέ.

Καραγκούνης.

ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ.

Ἄκρον ἄκρον ἀφηρημάδας:
 — Νὰ κάμνης τὸ Λουτρό σου, νὰ μὴ βγάλης τὸ παν-
 ταλονάκι τοῦ Λουτροῦ, νὰ ἐξέλθῃς εἰς τὸ καφενεῖον, νὰ
 κάθῃσαι εἰς μίαν καρέγλαν καὶ νὰ τὴν ἀλλάξῃς, νὰ κά-
 θῃσαι εἰς ἄλληλῃ, τὸ ἴδιο, ν' ἀλλάξῃς οὕτω πως εἰκοσι
 καρέγλας, νὰ γίνῃς *κρεμέλι* ἀπὸ θυμὸ καὶ ν' ἀρχίσῃς νὰ
 φρίζῃς τὸν καφετζῆ πουχεῖ ὄλαις τῆς καρέγλαις *βρεμέλαις*.

Μεταξὺ δύο ἐπαρχιωτῶν:
 — Πῆγες σ' τὸ βασιλικὸ περιβόλι;
 — Οὐ οὐμ! . . .
 — Πόσο ἐμεινες μέσα;
 — Ἴσα μ' ἕνα δυὸ ὥραις.
 — Καὶ τί ἔκαμνες τόσην ὥρα.
 — Ἄμ κύτταξα νὰ βρῶ τὴν πόρτα νάβγω ὄξω.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ.

Τὰ περὶ τούτων ὑπὸ τοῦ τύπου γραφέντα, ἀξία ἀλη-
 θῆς τῆς μελέτης αὐτοῦ, ἐκίνησαν καὶ ἡμῶν τὸ ἐνδια-

φέρον καὶ μᾶς ἠνάγκασαν ὅπως τὴν ὀρθοτέραν ἐξενέγκω-
 μεν γνώμην νὰ διέλθωμεν ὀλόκληρον τὴν Φαρμακευτικὴν
 Νομοθεσίαν, ἐκ διαταγμάτων τὸ πλεῖστον συγκειμένην
 καὶ ἀρχομένην ἀπὸ τῶν προσόντων τῶν Φαρμακοποιῶν
 μέχρι τῶν προσόντων τῶν τελευταίων ὑπαλλήλων των.
 Εἶδομεν διατάξεις περὶ τῆς ἐσωτερικῆς διασκευῆς τῶν
 φαρμακείων, περὶ τοῦ ὀρισμένου τῶν τιμῶν τῶν φαρμά-
 κων, περὶ τῆς καταδιώξεως τῆς νοθείας καὶ τόσα ἄλλα
 μετὰ πολλῆς φρονήσεως καὶ καταφανοῦς σκοποῦ διατε-
 ταγμένα, ἅτινα μᾶς ἐφάνησαν ὡς τόσα στήλαι ἐφ' ὧν
 στηρίζεται τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Φαρμα-
 κευτικῆς ἐπιστήμης.

Ἐπανηλειμμένως νύχθημεν νὰ ἐτηροῦντο πάντα ἐ-
 κεῖνα, ὅπως μὴ ὦμεν σήμερον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ γρά-
 φωμεν περὶ αὐτῶν.

Προχωρήσαντες ἐν τῇ μελέτῃ μας ἀνεγνώμεν καὶ τὸ
 νομοσχέδιον τοῦ 1880 καὶ τὸ ὅποσον ὅσον ἀνεγνώσκο-
 μεν τοσοῦτον εὐρίσκομεν αὐτὸ ἀξίον καταργήσεως. Τί
 δὲ πρῶτον νὰ εἴπωμεν περὶ αὐτοῦ; Ἐγράψησαν τοσαῦτα
 κατ' αὐτοῦ διὰ τὸ ὀπισθοδρομικὸν καὶ ἀπάνθρωπὸν του,
 ὥστε νομίζομεν, ὅτι θὰ ἠδικούμεν τὴν κοινωνίαν ἐὰν ἠ-
 θέλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ παρᾶστήσωμεν αὐτὸ ὡς βέβαιον θεω-
 ρίας καταρρέουσας.

Τὸ περὶ φαρμακείων νομοσχέδιον τοῦ 1880 εἶναι στή-
 λη πρόσθετος ἐν τῷ φαρμακευτικῷ οἰκοδομήματι, στήλη
 χονδροειδῆς καὶ ἀκατέργαστος καταστρέφουσα τὴν ἀρ-
 μοσίαν τῶν ἄλλων. Ἐξετάσῃ ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ
 παρελθόντος, καὶ ἀξέστος μετὰ τῶν χωμάτων καὶ τῆς
 σκωρίας τῆς παλαιότητος, ἐτέθη μεταξὺ τῶν ἄλλων
 στηλῶν, ἐπιχέουσα νῦν σκότος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καταρ-
 γηθείσης πρὸ πολλοῦ τῆς θέσεώς της καὶ ἤδη ἀπει-
 λούσης δὲ νὰ καταρρίψῃ ὀλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα διὰ
 τὸ δυσεπάρμοστον αὐτῆς.

Διότι δὲν ὑπάρχει δικαστὴς δυνάμενος νὰ καταδι-
 κάσῃ εἰς ἐνὸς ἔτους φυλάκισιν, ἐπιστήμονα ἐφαρμολόγοντα
 καλῶς τὴν ἐπιστήμην του. Δὲν ὑπάρχει δικαστὴς δυν-
 νάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ *χιλίω* δραχμῶν πρόστιμον, εἰς
 ἄνθρωπον ἐπαγγελλόμενον ὅτι ἐπίσημα προσόντα τῷ
 ἀναγνωρίζουσιν ὡς δικαίωμα. Καὶ ὕστερον τολμᾶ τις νὰ
 μᾶς εἴπῃ ὅτι ἐσυζητήθη τὸ νομοσχέδιον τοῦτο; Γνωρί-
 ζετε πότε ἐπιβάλλεται φυλάκισις εἰς ἔτους; Μεταξὺ
 τῶν φαρμακοποιῶν, εἰς τὸν ἐξ ἀμελείας ἢ ἀπροσεξίας
 γινόμενον παραίτιον ἀνθρωποκτονίας. Λοιπὸν! Ἴσον μὲ
 φονέα τιμωρεῖτε τὸν ἀσκήσοντα τὴν ἐπιστήμην, ἣν
 ἐσπούδασε διὰ νὰ ζήσῃ! ἀποῦ μάλιστα τιμωρεῖτε μὲ
 τριῶν μόνων μηνῶν φυλάκισιν τὸν νοθεύοντα καὶ νενο-
 θευμένα πωλοῦντα φάρμακα καὶ ἴσως ἀποσπῶντα ἐκ τῆς
 ἀγκάλῃς μας τὰ τέκνα μας;

Ἄλλ' ὑπὸ ποῖαν ἐποψίν θέλετε νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζή-
 τημα, ὡ σοφὴ φαρμακευτικὴ ἐταιρεία;

Ἰπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ σκοποῦ, ἐν προέθετο ὁ πρῶτος
 νομοθέτης; Ἔστω. Ὅπου αἱ κοινωνίαι εἰσὶ μέχρις αὐ-
 χένος ἐν τῇ ἀμαθείᾳ βεβουλισμένοι, περιορισμὸς τις ἴσως
 ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ, ἀλλ' εἰς τὰς ὀπωσθήποτε ἀνε-
 πτυγμέναις κοινωνίαις, εἶναι ἀνάγκη μόνον προσόντων,
 πτυχίου. Μήπως τοῦτο δὲν εἶναι ἀνεκτός περιορισμὸς;
 Ἄλλὰ σεῖς, Κύριε Σταμάτιε Κρίνε, ὡς μέλος τοῦ Ἰατρο-
 συνεδρίου, οὔτε πτυχίον κἄν ἐζητήσατε ἀπὸ τοὺς φαρ-
 μακοποιούς (ἂν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν οὕτω τοὺς
 ἀχτάρηδες) τῶν νέων ἐπαρχιῶν, λαβόντες οἶκτον δι' αὐ-

τούς, σεῖς ὅστις τόσον ἀνηλεῶς καταδιώκετε τοὺς ἐπιστήμονας! καὶ ὕστερον τολμᾶτε ν' ἀρνηθῆτε ὅτι ἰδιοτέλεια καὶ μόνον ἰδιοτέλεια εἶναι τὸ ἐλατήριον τῶν πράξεων σας;

Διατί δὲν ἐξέργησθε τῆς σιωπῆς σας ὅπως μᾶς πείσητε, πῶς κατόπιν τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου περὶ τῆς ἀθλίας καταστάσεως τῶν φαρμακοπωλείων τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν διευθυνομένων ὑπὸ πρακτικῶν φαρμακοποιῶν, σεῖς ἐν τῇ μακροθυμίᾳ σας ἀνεγνώρισκατε ἅπαντα τὰ φαρμακεία ἐκεῖνα, ποιῶντες συγχρόνως καὶ τὸ μέγιστον ἀδίκημα, ἀποκλείοντες τοὺς πρὸς στιγμὴν ἐλπίσαντας ἐπιστήμονας!

Τὴν ἐλευθερίαν τοῦ διπλώματος θέλομεν ὑποστηρίξει ἡμεῖς, ἂν καὶ μόνον ὑφ' ὅλου τοῦ τύπου καταλειφθῶμεν. Νομίζομεν ὅτι τὸ ζήτημα ἀφορᾷ ἀμέσως τὴν κοινωνίαν, καὶ μέχρις οὗ διορθωθῶσι τὰ κακῶς ἔχοντα, θέλομεν εγείρει τὴν φωνὴν ὑπὲρ τοῦ δικαίου.

Σφῆμα.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ—ΜΟΛΑΟΙ.

Ἀπόσπασμα ἐπαρχικῶν ἐντυπώσεων.

... Μετὰ ἡμερονυκτίου πλοῦν ἀπὸ Πειραιῶς τὸ Βυζάντιον, μέτριον κατ' ὄλα ἐκτὸς τοῦ πλοιαρχοῦ του βαπόρι, μᾶς ἀπεβίβασεν εἰς Μονεμβασίαν. Βεβαίως ἤξεύρετε ὅτι ὑπῆρξεν αὕτη περίφημος ἄλλοτε ἐπὶ Ἐνετῶν καὶ Τούρκων, ἀπόρθητος θεωρουμένη ὡς φρούριον, ἀλλ' ἤδη εἶνε μόνον βράχος μέγας, ξηρὸς, ὄψως ἐπιβλητικῆς καὶ πενήμιου, καθέτως ὑψόμενος ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ φέρων ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιπέδου κορυφῆς του τὰ εἰρήπια τοῦ Ἐνετικοῦ φρουρίου, ἐπὶ δὲ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς του, 1)4 κάτωθεν τοῦ φρουρίου, τὴν πόλιν ἐρειπουμένην πλέον καὶ αὐτὴν καὶ ἐρημουμένην ὁσημέραι. Ἐνοῦται δὲ τὸ βραχῶδες τοῦτο νησίον μετὰ τῆς ὀλίγου ἀπεχούσης ξηρᾶς δι' ἐνετικῆς πάλιν γεφύρας, ὑπόθεν μόνον εἶναι προσσιτὸν τοῖς ἐκεῖθεν, ὅπερ καὶ τὸ ὄνομά του σημαίνει. Καὶ ἐν μὲν τῷ φρουρίῳ ὀλίγα, οὐδὲν σχεδὸν τὸ ἄξιον λόγου σήμερον πλὴν τριῶν δεξαμενῶν μεγάλων, ἀναπληρουσῶν, ὅτε κατωκίετο τὸ φρούριον, τὴν ἐντελῆ ἔλλειψιν ὕδατος, ἀναπληρουμένου καὶ ἐν τῇ πόλει ὁμοίως, καὶ τῆς λαμπρᾶς θέας τοῦ πελάγους καθοραμένου ἐκεῖθεν ἐν βαθυκυάνῳ ἐκτάσει μέχρι τῆς Κρήτης. Ἐν δὲ τῇ πόλει τὸ περιβάλλον αὐτὴν τεῖχος καὶ Βυζαντινοὶ τινες σωζόμενοι ναοί, ἐν ἐνὶ τῶν ὁποίων, τῷ τοῦ Ἐλκομένου, καὶ τρεῖς εἰκόνες ἀρίστης τέχνης, διατηρούμεναι δὲ οὕτως, ὥστε δύναται τις νὰ νομίσῃ, ὅτι πρὸ ὀλίγου χρόνου κατέλιπον τὸν ὀκρίβαντα τοῦ ζωγράφου, μετενεχθεῖσαι, ὡς ἡ ἐπιτόπιος παραδοσις ἀξιοῖ, πρὸ 600 ἢ 500 ἐτῶν ἐκ Βυζαντίου ὑπὸ τινος τῶν Ἀνδρονίκων. Καθόλου δὲ θλιβερόν τι μεγαλεῖον, τὸ μεγαλεῖον τῶν γηραιῶν καὶ θνησκουσῶν πόλεων, ἐπικαθῆται αὐτῆς, ἐπανζανόμενον ὑπὸ τῆς ἀγρίως μεγαλοπρεποῦς θέας τῶν βράχων τῆς.

Οἱ δὲ Μολαοί, 5 ὥρας ἀπὸ τῆς Μονεμβασίας πρὸς τὰ ἐνδότερα, εἶνε ἄθροισμα οἰκιῶν, 200 ἢ καὶ πλέον, ἐρριμμένων ἀτάκτως ἐπὶ τῶν ὑπαρειῶν βουνοῦ, χαμηλῶν καὶ πενιχρῶν τῶν πλειστων, δυσαρῆστων δὲ τὴν ὕψιν, μ' ὅλον ὅτι περιβάλλονται σχεδὸν πᾶσαι ἀπὸ κηπαρίων. Ἐν τῷ

μέσῳ τοῦ χωρίου εὐρίσκεται ἀρκετὰ πρωτότυπος πλατεῖα—στενὴ μᾶλλον ἢ πλατεῖα,—ἐν ἣ μόλις δεκαπεντάδα ἀνθρώπων, ὑπαλλήλων καὶ ἐντοπίων, δύναται τις νὰ ἴδῃ, μάτην δ' ἀναζητεῖ τοὺς ἐν ταῖς πλατείαις ἄλλων χωρίων, καὶ ἰδίᾳ ἐν Λακεδαιμόνι, ἀπαραιτήτους πλατάνους. Εἶνε δὲ οἱ Μολαοὶ πρωτεύουσα τῆς Ἐπιδαύρου Λιμερᾶς, νοτιωτάτης ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἀποληγούσης εἰς τὸν Μαλέαν (γεωγραφικῆ σημείωσις χρησιμωτάτη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν θεωροῦντας εἰσέτι πρωτεύουσαν τὴν Μονεμβασίαν). Πρὸ τοῦ χωρίου ἐκτείνεται πεδιάς ἀκανόνιστου σχήματος, δίωρος τὸ πλάτος καὶ τρίωρος τὸ μήκος, καλυπτομένη ὑπὸ ἀγρῶν, ἀμπελώνων καὶ συκῶνων, ἐν οἷς διαφαινεται χωριδιὰ τινα. Τὰ περὶ αὐτὴν βουνὰ εἶνε γυμνὰ καὶ βραχώδη. Ἡ θάλασσα φαίνεται ἐντεῦθεν εἰς ἀπόστασιν τριῶν ὥρων. Ἀνερχόμενός τις τὸ ὑπεράνω τῶν Μολαῶν βουνόν, Κουρκούλαν καλούμενον, βλέπει πρὸ αὐτοῦ τὴν πεδιάδα τοῦ Ἐλους, μίαν τῶν μεγάλων τῆς Ἑλλάδος πεδιάδων, χωριζομένην εἰς δύο ὑπὸ τοῦ Εὐρώτα, τὴν ἐντεῦθεν, κυρίως Ἐλοῦ, νοσώδη καὶ ὀμαλωτάτην, ἐν ἣ καὶ ἰχθυοτροφεῖον καλλίστων ἰχθύων καὶ νοστιμωτάτων ἐξαιδίων αὐτῶν ἐγγελεων, καὶ τὴν ἐκεῖθεν, τὸν Τρίνασον (ἐπαρχ. Λακεδαιμόνος), ἀπέραντον ἐκτασιν θαυμασίας βαθυπρασίνου βλαστήσεως, ἧς ὄριον πρὸς Ν. ἡ θάλασσα τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπιδαύρου εἶνε φιλοξῆνοι, εὐπροσήγοροι καὶ ἐργατικοί, κατὰ τὸ πλεῖστον. Ὅπωςδὴποτε ὅμως δὲν εὐρίσκει τις τὴν ἀνεσιν καὶ τὴν ποιήσιν ἐν τῷ βίῳ, ἐν ζῶσιν οἱ ἡμέτεροι ἀγρόται. Ἐν τῇ νέῃ Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει οὔτε ὁ σύγχρονος τῆς Δύσεως πολιτισμὸς, οὔτε τὸ εἰδύλλιον τῆς μητροῦς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Εἰς τὰς κοιλάδας αὐτῆς δὲν βρέμει ἔτι ὁ πυρίπνοος θεὸς τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλ' οὔτε ἀκούονται πλέον ἄσματα δρυάδων. Τὸ ἄροτρον τοῦ Ἡσιόδου αὐλακοῖ ἔτι τὴν γῆν, ἀλλ' οἱ ἐλαύνοντες αὐτὸ δὲν ἔχουσι τὴν χάριν ἐκείνων, δι' οὓς ἔψαλλον ὁ Ἀσκραῖος ποιητῆς τὰ δάση αὐτῆς δὲν διατέμνονται ἔτι ὑπὸ σιδηροδρόμων (μ' ὅλας τὰς συμβάσεις), ἀλλὰ καὶ ἀντὶ νὰ κρύπτουν ὑπὸ τὰ φυλλώματά των ἐρωτευμένους βοσκούς, κρύπτουν καταλερωμένους τσοπάνηδες, φιλοτιμουμένους νὰ καύσουν τὸ σκιαζόν αὐτοὺς δένδρον. Καὶ διὰ τοῦτο κατακλύζουσιν αἱ βροχαὶ βαγδαϊότερον τὰς πεδιάδας καὶ ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ὀδίτου μάτην ἀναζητεῖ ἐπὶ τῶν βράχων τῶν ὀρέων δροσεροὺς κλώνας, ἀπαντᾷ δὲ ἡμ' κρύστους κορμούς, θλιβερὰ καταστροφῆς τεκμήρια. Μόνα σημεῖα ἀγροτικοῦ βίου τέρποντα κάπως εἶναι βραδύς τις βοῦς, ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ ἀγροῦ, μηρυκώμενος, ἢ πρὸ τοῦ μᾶρου φούρνου τῆς ζυμόνουσα γυνὴ καὶ ἡ δριμεῖς ὀσμὴ τῶν νεοθερίων στάχων ὅσους συλλέγει κάτω ἐκεῖ εἰς τὸν κῆμπον ὑπὸ καυστικώτατον ἥλιον κατὰ δραχμὰς γυμνόπους χωρικῆ.

Ἐν Μολαοῖς 28 Αὐγούστου 1882.

Κουρκούλας.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Φίλῳ Κουρκούλῃ. Ἀναμείνομεν τὴν Σπάρτην σου.

Ἢ Θεόφραστου